

V mestskom múzeu otvorili výstavu venovanú Františkovi II. Rákóczimu, prišiel aj maďarský konzul (pokračovanie)

Výstava „Po stopách Rákócziho a kuruckých vojsk“ je fotodokumentárnym projektom, ktorý spracoval a vytvoril Košický občiansky klub. A prečo práve vo Veľkom Šariši?

Podľa Štefana Sárossyho, miestneho nadšenca pre históriu, sa v historických análoch len v málo prípadoch uvádza, že František II. Rákóci vo Veľkom Šariši asi dva roky po svadbe našiel svoj domov s manželkou. Žil tu približne 5 rokov a splodil tu 3 deti. V apríli v roku 1701 bol v kaštieli vo Veľkom Šariši zatknutý.

Táto udalosť tak spojila históriu nielen Slovákov s Veľkým Šarišom, ale aj históriu Maďarska s mestom pod Šarišským hradom. To pripomenul aj významný hosť na výstave, generálny konzul Maďarska v Košiciach Adám Szesztay: „Páči sa mi všetko, čo hovorí o spoločnom dedičstve Maďarov a Slovákov,

robia spolu aktivity, aby oživilí spoločnú minulosť. Práve oni ako autori ma sem pozvali.“

Ako ďalej prezradil, s primátorom mesta Veľký Šariš ešte pred otvorením výstavy hovorili o spolupráci mesta s ďalšími partnerskými mestami a tiež o možnosti spolupráce mesta a maďarského konzulátu v Košiciach.

Výstava, ktorá potvrdá približne do polovice marca, v hrubých rysoch približuje obdobie vypuknutia Protihabsburské povstania Františka II. Rákócziho. Pôvodne to bolo ľudové povstanie, na čelo ktorého sa postavil František II Rákóczi, a ku ktorému sa postupne pridala aj šľachta. Rovnako zobrazuje životné podmienky zúčastnených, spoločenské pozadie povstania a historický význam pre náš región.

Text a foto: ja

Dumínov Šariš

Odhalenie

Nieko by povedal, že lásky už niet,
a krehká radosť sa nejak zdráha,
bolo to vtedy, keď písal som pár viet,
že priateľstva už niet a samota prichádza.

Farebný nápis na stene stráca dych,
a ten, kto to písal, dal svetu znať,
no čas, to vybielil a už nie je tých,
čo chceli povedať, že radi sa chceme mať.

Zatrpklá radosť na pery sa núti
a prejav smiechu má nádych apatie.
Váženosť sa stráca, no tvrdila a verí,
že vráti úprimnosť k dverám nostalgie,

už nie je tak, ako bolo vtedy,
keď kytica poľných kvetov radosť priniesla,
núka sa dráma a skutok sa mení,
na nepoznané kroky, ktorá smiech odniesla...

I neláska nám dvere otvára
a pokrik snoba hovorí o modernosti,
falošnosť je deň a noc, je život, bieda,
len ten sa nám páči, kto život podvádza...

Že biedny si a nevieš, kde si kráčaľ,
tak navráť sa a hľadať, čo si stratil,
poznáš tú cestu a dôveruj Bohu,
aby si neplakal, keď prídeš do nemilost...

Ján Sarossy

„Táto skutočnosť je ešte stále málo známa, len niekoľko historických zdrojov to potvrdzuje a tým pádom významne spája túto osobnosť s našim mestom. Jedným z týchto zdrojov je napríklad aj obraz jeho zatknutia, kde je v pozadí práve jeho kaštieľ vo Veľkom Šariši,“ povedal Sárossy.

naše spoločné boje za nezávislosť a slobodu, tak ako bojovalo vojsko Rákócziho na Branisku. Veľmi sa teším, ak vidím takúto spomienku,“ povedal.

Tiež vysvetlil, ako sa do Veľkého Šariša dostal: „V Košiciach je občianske združenie Maďarov a Slovákov (Košický občiansky klub – pozn. redakcie), ktorí

Nový veľkošarišský muzikál bude mať premiéru 1. marca

(pokračovanie)

Ako vidí tento muzikál Katarína Pirohová? „Tento muzikál sa od predchádzajúcich bude líšiť jednak žánrovosťou, keďže by to mal byť fantasy príbeh alebo rozprávka, pri ktorej deti nezaspia a dospeli by sa mali prebudiť - ako povedal Milan Rúfus :), ale je tiež iný v tom, že v ňom okrem študentov a dospelých účinkuje aj viacero detí - inak veľmi nadaných (Sarah Slavkovská, Annamária Závodská, Kristína Železníková, Marek Leško, Martin Čičatko a Damián Bučko). Myslím, že diváci si prídu na svoje pri krásnych a chytľavých piesňach, ktorých autorom je Jozef Ždiľa, pri nádherných choreografiách, ktoré má na svedomí veľkošarišská tanečná majsterka Henrieta Háberová a jej tanečné divadlo Bodies, ale zapáčiť sa im môžu aj rozprávkové kulisy z dielne dvoch šikovných študentov umenia Jozefa Glábu a Kamily Strakovej. S kostýmami nám ochotne pomáha Ľudmila Marcinková, ktorá obetavo a veľmi kreatívne dokáže z takmer ničoho vytvoriť hotové umelecké dielko.

Čo sa týka financovania tohto projektu, je to veľmi náročné. Aj napriek tomu, že nový primátor mesta je týmto ochotným aktivítam v Šariši naklonený, v rozpočte pre kultúru sa nenachádza žiadna kolonka „muzikál“ či „ochotnícke divadlo“. Všetko si teda musíme vykrývať z grantov a sponzoringu, prípadne rátať s návratnosťou za vstupné. S výrobou hudby, nahrávaním playbackov, vydaním CD, najmom sály, ozvúčením a osvetlením, kostýmami, kulisami a rekvizitami sú orientačné náklady na toto veľkojavisko-

vé dielko cca 10 tis. EUR (plus ďalší nájom, propagácia, svetlo a zvuk na každé predstavenie min 1000,- EUR). Do toho nerátam cestovné náklady hercov na dopravu do nahrávacieho štúdia v Bardejove a pod. A nikdy nikto nedokáže uhradiť všetkým ochotným hercom či našim pomocníkom hodiny a hodiny času, nadšenia a energie, ktoré do tohto projektu investovali. Aj ja túto aktivitu robím nepomerne viac vo voľnom čase ako v práci, aj napriek tomu, že koordinácia

nia ani jediné slovo, no kvôli jej postave sa bude v muzikáli diať všetko zlo. Ako povedala, všetko musí zahrať gestami, mimikou a tanečno-gymnastickými pohybmi. Skúšanie hodnotí ako veľmi podnetné a verí, že predstavenie povzbudí ľudí k hlbšej viere.

„Aj napriek tomu, že je to záporná postava, hrá sa mi ľahšie, ako kladná. Problémom je len to, že moja mama nechcela, aby som to hrala, lebo sa bojí, že sa to zlo na mňa nalepí,“ uviedla

divadelníkov by mala byť v mojej pracovnej náplni. Ale - v práci sú aj oveľa „dramatickejšie“ úlohy ako divadlo, takže to musí ostať skôr mojim hobby.

Verím, že táto naša snaha a niekoľkomesačné intenzívne úsilie prinesie svoje ovocie a že veľkošarišskými talentami potešíme mnoho obyvateľov nášho mestačka i veľa ďalších divákov.“

Hlavnú zápornú postavu - mačku - hrá Kristína Železníková. Iba 14-ročná Veľkošarišanka neprehovorí počas predstave-

Kika, ako mladú nádejnú herečku všetci volajú. Sama hovorí, že aj tento muzikál je pre ňu veľkou školou a verí, že sa raz herečkou stane. Túži ísť študovať na konzervatóriu tanec a herectvo a využiť tieto skúsenosti.

Kráľovná z Tammiru je podľa účinkujúcich i režisérky dobrodružný, tajomný no zároveň symbolický a alegorický príbeh pre malých aj veľkých. Tak si ho 1. marca nenechajte ujsť.

Text: ja

Valentínsky víkend vo Veľkom Šariši

BABY KARNEVAL

- sút'aže
- fotenie
- v maskách
- tombola

PIATOK 13.2.2015

o 17.00 hod. v telocvični KIC Veľký Šariš

ZÁBAVA v maskách pre rodinky s najmenšími deťmi

VSTUPNÉ: 1,- € pre rodinku

Valentínska fašiangovica

SOBOTA 14.2.2015

DISCO zábava pre mladých od 17.00 hod. v KIC (mládežnícka čajovňa a herňa)

vstupné 1,- € alebo pochutina do spoločného bufetu

hudba • tanec • tombola

DRESS CODE: girls-šaty / boys-košeľa

NEDEĽA 15.2.2015

VEĽKOŠARIŠSKÉ SRDCE NA DLANI

- darovanie krvi priamo v centre mesta (9.00 – 13.00 v Mestskej knižnici Veľký Šariš)
- charitný punč a predaj hand-made srdiečok na podporu veľkošarišskej farskej charity

Logo of the organizing club and other sponsors.